

P.br.546/08

OSNOVNI SUD U PODGORICI, kao prvostepeni parnični, sudija Blažo Jovanić, u pravnoj stvari tužilaca *MNSS BV*, iz Holandije Kaningslaan 17 - Amsterdam i Željezara *AD Nikšić*, oba zastupana po punomoćniku Ani Kolarević advokatu iz Podgorice, protiv prvotuženog *Nebojše Medojevića iz Podgorice*, Bul. Sv. Petra Četinjskog 96/C 4, i drugotuženog *DOO "Daily press" iz Podgorice*, koga zastupa Nikola Martinović adv.iz Podgorice, a ovog po zamjeničkom punomoćniku Smolović Slobodan adv.pripravnik, radi naknade štete v.s. 10.000.000,00 €, nakon održane glavne i javne rasprave zaključene dana 01.07.2009.godine u prisustvu punomoćnika tužilaca, prvotuženog lično i zamjenika punomoćnika drugotužnog, dana 31.07.2009. godine donio je

P R E S U D U

DJELIMIČNO SE USVAJA tužbeni zahtjev pa se obavezuju tuženi da na ime naknade nematerijalne štete zbog povrede poslovog ugleda solidarno isplate tužiocima iznos od 33.000,00€ sa pripadajućom zakonskom kamatom počev od 31.07.2009. godine, pa do konačne isplate, kao i da im naknade troškove postupka u iznosu od 1.140,00 €, a sve prednje u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude.

ODBIJA SE tužbeni zahtjev kojim je traženo da se obavežu tuženi da na ime naknade nematerijalne štete zbog povrede poslovog ugleda solidarno isplate tužiocima iznos od još 9.967.000,00 € sa pripadajućom zakonskom kamatom, **KAO NEOSNOVAN**.

O b r a z l o ž e n j e

Tužoci u tužbi navode da je dana 17.02.2008. godine dnevni list: "Vijesti" na strani drugoj objavio tekst pod naslovom "Pranje novca umjesto specijalnih čelika" čiji je autor prvotuženi, a koja sadržina teksta ukazuje na očiglednu namjeru istog da na neargumentovan, uvredljiv, beskrupulozan i tendenciozan način povrijedi poslovni ugled tužilaca i time uruši njihov društveni ugled, a što sve isti čini posredstvom drugotuženog kao izdavača dnevnih novina "Vijesti" sa velikim tiražom u CG. Istuće da su tuženi sporni tekst objavili iz samo njima znanih ciljeva, bez profesionalne odgovornosti, bez adekvatne argumentacije, pri tome ne provjeravajući istinitost tvrdnji o "teškim krivičnim djelima, nedostavljenim garancijama, novcu iz nelegalnih izvora, deponovanju keša iz kriminalnih aktivnosti, peraćima prljavog novca i sl." Navodi da su tužoci pretrpjeli štetu u vidu njihovog poljuljanog ugleda na tržištu, opadanja broja klijenata, izostanka pridobijanja nove klijantele, smanjenja broja poslovnih partnera, otkaza ugovora, a što se sve nepovoljno može odraziti na dobijanje kredita, upis akcija i njihovu vrijednost na tržištu i sl. Istuću da su kao ozbiljne firme, priznate u poslovnom svijetu, na ime investicija predviđenih ugovorom o kupoprodaji za 2007. i 2008. godinu namjeravali opredjeliti ukupan iznos od 34.000.000 €, koje investicije su usled objavljivanja spornog teksta dovedene u pitanje, s obzirom na očigledan atak na njihov poslovni ugled. Stoga su predložili da im tuženi solidarno naknade nematerijalnu štetu u iznosu od 10.000.000 €, pri kom zahtjevu su ostali i u završnom izlaganju.

Troškove postupka tražili su na ime sastava tužbe i podnesaka, pristupa na ročištima, kao i takse na tužbu i odluku suda.

Prvotuženi u odgovoru na tužbu ističe da je tužba neosnovana, nejasna i protivurječna samoj sebi, da se iz autorskog teksta ne može zaključiti koji dio spornog teksta je mogao povrijediti poslovni ugled tužilaca, kao i što je u tom tekstu nečistinato. Istim je intencija prvotuženog da upozori državne organe i institucije u CG da provjere cjelokupan poslovni aranžman te da cilj nije bio da se prvotuženi bavi "uvrćivanjem" poslovnog ugleča tužioca, a sve to imajući u vidu da prvotuženi osnovano sumnja da je u konkretnom slučaju došlo do grubog kršenja zakona sa očiglednom štetom za državu, pa stoga i ne može biti povrede poslovnog ugleda pravnog lica koji učestruju u tom privatizacionom procesu. Navodi da je tužbeni zahtjev bez osnova, da pravni osnov ovog zahtjeva nema utemeljenja u domaćem pozitivnom zakonodavstvu, da je sporni tekst autorsko djelo prvotuženog koji se već 18 godina javno i kritički bavi analizom privatizacionih procesa u Crnoj Gori i regionu, te da je i cilj ovoga teksta bio da se ukaže na izvjesne sumnjičive stvari u ovom privatizacionom procesu. Predložio je da sud tužbeni zahtjev odbije kao neosnovan pri kom zahtjevu je ostao i u završnom izlaganju.

Troškove postupka nije tražio.

U odgovoru na tužbu drugotuženi ističe da u domaćem zakonodavstvu nije propisan pravni osnov za naknadu štete pravnom licu, dok bi miješanje u slobodu izražavanja bilo protivno duhu Evropske konvencije o ljudskim pravima. Navodi da je dnevni list "Vijesti" prenio autorski tekst prvotuženog, kao u to vrijeme predsjedničkog kandidata, pa tako postupanje dnevnika "Vijesti" ne može zasnovati bilo kakvu odgovornost drugotuženog kao osnivača tog medija. Stoga je predložio da sud tužbeni zahtjev odbije kao neosnovan pri kom zahtjevu je ostao i u završnom izlaganju.

Troškove postupka tražio je na име sastava odgovora na tužbu, pristupa na ročištima, kao i takse na odgovor na tužbu uz uvećanje shodno AT 11.

U dokaznom postupku na glavnoj raspravi sud je pročeo sljedeće dokaze, i to, pročitao tekst objavljen u dnevnom listu "Vijesti" dana 17.02.2008.godine sa naslovom "pranje novca umjesto specijalnih čelika", podnesak Agencije CG za prestrukuriranje privrede i strana ulaganja bez datuma sa naslovom "ncistinama se ne vodi kampanja", akt tužioca I reda od 19.02.2008.godine, pismo o namjerama DDO Europolis od 21.01.2008.godine, pismo o namjerama između Kompanija Sapiš i MNSS od 01.03.2007.godine, dopis Sofi gaz od 25.02.2008.godine, pismo "Ethemba capital" od 15.02.2008. godine, pismo Ivana Marlova od 20.02.2008.godina, izvršio uvid u ugovor br.20071115 zaključen između CVS i Željezare Nikšić dana 15.11.2007. godine, pročitao obavještenje CVS od 21.02.2008. godine, izvršio uvid u stranu 1 i 2 projekta za osavremćivanje postojeće čeličane od 15.11.2007.godine, kao i projekt od 02.12. i 17.12.2007.godine koji su na stranom jeziku, uvid u Analizu troškova od 14.04. i 21.04.2008.godine, pročitao akt prve banke CG br.633 od 15.02.2008.godine, te saslušao prvotuženog u svojstvu parnične stranke.

Sud je cijenio provedene dokaze, svaki posebno i sve zajedno savjesno i brižljivo shodno čl. 9 ZPP-a, pa je našao da je tužbeni zahtjev djelimično osnovan.

Iz činjeničnog utvrđenja u postupku sud zaključuje da je dana 17.02.2008.godine u dnevnom listu "Vijesti", čiji je izdavač drugotuženi, objavljen autorski tekst prvotuženog sa nadnaslovom "Stav: prepredaja Željezare još nepoznatom vlasniku" i naslovom "Pranje novca umjesto specijalnih čelika", u kom tekstu navodi, da ukoliko je tačna informacija da je nepoznata firma iz Holandije, tek ostrovana, uplatila 40.000.000 € na račun Prve banke, kao depozit na ime garancije za investicije u Željezaru, to je odmah moralo izazvati reakciju Uprave za sprečavanje pranja novca i Državnog tužilaštva, jer postoje ozbiljne indicije da se radi o teškim krivičnim

djelima, da je Uprava za sprečavanje pranja novca morala hitno reagovati i zatražiti od kolega za finansijske istrage Holandije otvaranje istrage o porijeklu novca koji je uplaćen, jer, kako navodi prvočuveni u tekstu, postoje snažne indicije da se radi o novcu iz nelegalnih izvora. Dalje prvočuveni iznosi svoj stav da postoji vrlo veliki rizik da nova kompanija sa nepoznatim vlasnicima iz Holandije deponuje keš iz kriminalnih aktivnosti, koji se samo formalno koristi za pokrivanje garancije, a da je banka koja daje garantiju sigurna da se ta garancija neće nikada naplatiti od strane Vlade CG, te opisujući tokove novca koji je deponovan na imc investicija, i transferisanje tog novca, zaključujući da se na taj način "okončava krug pranja para". Prvočuveni u tekstu dalje ističe da u Željezaru ništa nije uloženo 2007. i 2008. godini, da je sudbina te firme neizvjesna, da treba imati ozbiljan pristup modernizaciji te fabrike i obezbijediti neophodne investicije u zastarjevu tehnologiju, pa zaključuje, "da umjesto da iz Željezare izlaze specijalni čelici, preko nje se igraju velike igre peraća prljavog novca".

Ocenjujući sporni tekst sa aspekta njegove podobnosti da povrijedi poslovni ugled tužilaca sud je prije svega imao u vidu činjenicu da je privatizacija Željezare, kao jednog od najvećih privrednih subjekata Crne Gore, pitanje od opštег društvenog interesa, da su svi aspekti tog privatizacionog procesa izuzetno interesantni za javnost i da javnost o njima treba i mora biti upoznata, a posebno imajući u vidu činjenicu da u jednom demokratskom sistemu propusi Vlade i njene aktivnosti moraju biti podvrgnuti strogoj kontroli ne samo zakonodavnih i sudskih vlasti, već i javnog mnjenja (presuda suda u Strazburu Inčal od 09.06.1998. godine). U tom pravcu sasvim je razumljivo da se o aranžmanima i poslovima koje zaključuje Vlada trebaju i imaju izjašnjavati i lideri opozicionih stranaka, u konkretnom slučaju prvočuveni, kao i svi drugi koji žele iznijeti svoje javno mišljenje o nekom poslu ili aranžmanu koji zaključuje Vlada. Prema tome, za ovaj sud je apsolutno nespozno da je prvočuveni u spornom tekstu iznosi svoje javno mišljenje o privatizacionom procesu vezanom za Željezaru, da je takvo njegovo mišljenje moglo biti i oštro i polemično i provokativno, da je mogao iznijeti i iskazati potpunu sumnju u vezi valjanosti tog pravnog posla, kao i stručnost Vladinog tijela koje je zaključilo taj posao, a što je sve u interesu jednog demokratskog društva.

Tako, iznoseći svoj stav, prvočuveni u kontekstu svoje ocjene predmetnog privatizacionog posla javno iznosi mišljenje o tome, što je možao definisati ugovor o privatizaciji Željezare, daje svoje viđenje na koji način se trebalo i po kojim fazama odvijati predmetni privatizacioni proces od odabira odgovarajućeg investitora, priznavanja garancija, zaključenja ugovora i dr., te pozivajući se na indikatore sumnjičivih transakcija br.1 i 15 koje je usvojila Uprava za sprečavanje pranja novca iznosi svoj stav da je ova transakcija trebalo od strane tog organa provjeriti i utvrditi izvore sredstava i stvarne namjere klijenata, pa na kraju i ovakav svoj stav zaključio rečenicom "no svaka zastava ima motku", koje izražavanje, kao krajnje provokativno je dopušteno u jednom demokratskom društvu i u kontekstu javne političke debate o pitanjima od opštег interesa dozvoljeno.

Ono pak, što prvočuveni po ocjeni ovog suda nije mogao iznijeti u svom autorskom tekstu niti izreći svoj stav na tako nedvosmislen način, a što drugotuženi kao izdavač lista u kom je tekst objavljen nije smio objaviti, jesu oni djelovi teksta u kom je prvočuveni tvrdi "da se radi o novcu iz nelegalnih izvora", „da postoji veliki rizik da nova kompanija sa nepoznatim vlasnicima iz Holandije deponuje keš iz kriminalnih aktivnosti“, „...da se tako zatvara krug pranja para“, te „da se preko Željezare igraju velike igre peraća prljavog novca“. Po ocjeni suda ovakve tvrdnje prvočuveni nije mogao iznijeti jer ovim tvrdnjama prekoračuje granice dozvoljene kritike postupanja Vlade i kritike predmetnog privatizacionog procesa. Prvočuveni u ovim tvrdnjama iznosi ozbiljne optužbe da je tužilac i reda počinio krivično djelo pranje novca, i sve to predstavlja

na takav način da na čitaoca ostavi utisak da je ta činjenica nesporazna i utvrđena, pri tome ne ostavljujući otvorenim, niti bar postavljajući pitanje ili dilemu u pogledu toga da li su stvarno tužoci počinili takvo djelo - pranje novca ili pak učestovali u tome. Tvrđnja prvočišćenog je nedvosmislena i jasna, a to je da se radi „o novcu iz kriminalnih aktivnosti“ i da se radi o „peračima prljavog novca“. Nadalje, prvočišćni se nije ograničio na iznošenju svog stava u pogledu privatizacionog procesa vezanog za Željezaru i dočinjenju njegovog ličnog vrednosnog suda, zasnovanog na činjenicama koje su njemu bile poznate a koje su se ticali tog privatizacionog procesa. On naprotiv iznosi optužbu da se radi o peračima prljavog novca, da je krug pranja para okončan, da se deponuje keš iz kriminalnih aktivnosti, koje tvrdnje kao činjenični iskazi treba da budu podržane dokazima. Međutim prvočišćeni ne nastoji da opravda svoje tvrdnje, niti je njihovu istinitost dokazao.

Po ocjeni suda ovakvi stavovi nikako se ne mogu smatrati dijelom oštре ili agresivne političke retorike ili polemike, jer i posebno toga što je povod za objavljivanje ovog teksta bio privatizacija Željezare, sporni djelovi teksta takođe se ne mogu smatrati političkom retorikom u onom dijelu u kome se iznose teške optužbe na račun tužilaca, pa je ovakvo iznošenje mišljenja o nekom javnom pitanju u demokratskom društvu nedopušteno. Za ovakav stav sud je potporu našao u presudi Evropskog suda u Strazburu Pedersen Baadsgaard protiv Danske. (U tom postupku podnosioci predstavke, inače novinari po struci Jorgen Pedersen i Sten Kristian Baadsgaard sa u jednoj emisiji kritikovali način na koji je policija Frederikshavenu sprovela istražni u jednom slučaju ubistva, pa su u toj emisiji iznijeli tvrdnju da su glavni načelnik policije i glavni inspektor namjerivo prikritili ključne dokaze vezano za taj slučaj. Sud u Strazburu je našao da nema povrede čl. 10 Konvencije osudom novinara od strane domaćih sudova (Danske) jer novinari nijesu bili osuđeni zbog upozoravanja javnosti na moguće propuste u krivičnoj istrazi, koju je policija sprovela, niti zbog kritikovanja postupanja policije ili imenovanih pripadnika policijskih snaga što su sve opravdana pitanja od javnog interesa, već su osuđeni, napomenuo je Sud, zbog iznošenja ozbiljne optužbe da je imenovan glavni načelnik počinio krivično djelo tokom istrage u kojoj činjenična tvrdnja nije bila podržana dokazima, pa je Sud smatrao da osuda novinara i dosudeno kazni nijesu nesrazmjerne opravdanom cilju komе se težilo, kao i da su razlozi kojima je opravdana ta mjeru bili relevantni i dovoljni, te da se to mještanje moglo smatrati razumnim mijешanjem čržave u vršenje prava novinara na slobodu izražavanja neophodnim u demokratskom društvu radi zaštite ugleda i prava drugih).

Stoga, tvrdnja o tome da su tužoci učesnici u krugu pranja para i da su perači prljavog novca koji je iznijeta posredstvom dnevnog lista "Vijesti" čiji je izdavač drugotuženi, na udarnoj drugoj strani lista, i po ocjeni suda bila je od ozbiljnog značaja za tužioce iznjući u vidu karakter i obilježja krivičnog djela pranja novca. Nairne, Krivični zakonom CG krivično djelo pranje novca definisano je članom 268 zakonika i za isto je zapriječena kazna zatvora do 12 godina. To je svakako po ocjeni suda moglo dovesti do neizbjegljivih predstasuda u javnom mjenju u pogledu poslovne reputacije i ugleda tužilaca. Jer, prvočišćeni ničim nije dokazao, niti je pružio neki argument ovom: sudu, a što i ne sporio, da ne posjeduje dokaze niti ima saznanja o postojanju takvih dokaza, koji potvrđuju da su tužoci počinili krivično djelo pranje novca. Postojanje te činjenice može se i jedino se dokazuje postojanjem pravosnažne krivične presude kojom bi ova pravna lica bila pravosnažno osuđena da su počinili krivično djelo kako im to prvočišćeni imputira. Stoga, staviti na teret nekome da je počinio tako teško krivično djelo za koje je zapriječena veoma visoka kazna, a pri tome biti u potpunosti svjestan da za to ne postoji valjni dokaz, da to nije utvrđeno u odgovarajućem postupku, za ovaj sud predstavlja i ukazuje na jasnu i očiglednu

namjeru prvočuženog da ovim tekstrom na neargumentovan i tendenciozan način diskredituje poslovnu reputaciju tužilaca.

Jer, i da je bilo propusta u postupku privatizacije Željezar, a što nije predmet ovog sudskog postupka, i o čemu ovaj sud nije kompetentan da odlučuje ili daje svoju ocjenu, prvočuženi je te svoje sumnje mogao iznijeti kako je to sud već ranije naveo u vidu polemičkih, oštrih i provokativnih stavova u pogledu stručnosti, cijelisodnosti i efikasnosti postupka privatizacije Željezar, ali to nikako nije mogao činiti iznošenjem neistinitih i nedokazanih činjeničnih iskaza o tužiocima, koji pri tome u sebi sadrže teške optužbe na račun tužilaca da su počinili teško krivično djelo. Čak i da je opravданa sumnja prvočuženog u pogledu načina deponovanja sredstava namijenjenih za investiranje u ovom privatizacionom poslu, ili pak da postoje propusti u ovom privatizacionom procesu, to nije zadovoljavajuća činjenična osnova za optužbu da su tužioc "peraci prijavog novca". Stoga po ocjeni suda tužiocima pripada pravo na naknadu nematerijalne štete zbog povredje poslovog ugleda jer je u konkretnom slučaju prvočuženi zloupotrijebio pravo na slobodu izražavanja propisanu čl. 10 Evropske konvencije o ljudskim pravima.

Odlučujući o odgovornosti prvočuženog sud je pažljivo cijenio njegov iskaz u svojstvu parnične stranke. Sud prihvata iskaz prvočuženog kao logičan i uvjerljiv u dijelu u kom tvrdi da je u spornom tekstu imao namjeru iznijeti svoj stav vezan za kupovinu Željezare Nikšić kao i njegovu sumnju vezano za taj privatizacioni proces. Nije sporno za ovaj sud da je prvočuženi kao lice koje prati već duže godine privatizaciju u Crnoj Gori (pri čemu sud nije ulazio u ocjenu njegove stručnosti i referentnosti za ocjenu tog posla, jer bi, i da je laik za taj proces, mogao себi dati za pravo da o tome iznesе svoje javno mišljenje) iznio svoje sumnje u pogledu deponovanja tog novca. Vjeruje sud prvočuženom kada tvrdi da je imao namjeru iznijeti svoje sumnje u vezi tog procesa, ukazati na potrebu da tom procesu pažnju trubeju posvetiti i Uprava za sprečavanje pranja novca i Državni tužilac, imajući u vidu neke, po njemu karakteristične elemente tega procesa. Međutim, ne prihvata sud tvrdnju prvočuženog i smatra je nevjerođostojnom, kada tvrdi da je imao namjeru samo ukazati na sumnju da se radi, odnosno da se može doći do saznanja da se radi o novcu koјu je kriminalnog pozjekla. To sa razloga što prvočuženi takvu svoju sumnju nije iznio u formi javne polemike, ili nekog svog otvorenog stava o kome javnost tek treba da stvari mišljenje i sud, odnosno javne institucije koje je prvočuženi prozvao zauzmu svoj stav i preduzmu mjeru. Naprotiv, prvočuženi to iznosi kao tvrdnju, ničim osporenu, za njega apsolutno tačnu i istinu, bez potrebe prethodno je provjeravati, a sve to i pored činjenice što je isti potpuno svjestan i ne spriječava da o teškim optužbama na račun tužilaca „da su peraci prijavog novca“ i sl. nema i adekvatnih dokaza. Stoga je očigledno da je prvočuženi svoj iskaz pripremio tako da spornim dijelovima teksta u dijelu izricanja optužbi na račun tužilaca da karakter sumnji, a ne optužbi, i prikaže svoj autorski tekst kao da nije podobar tužiocima pričiniti štetu. Po ocjeni suda, iskaz prvočuženog negira se čitanjem djelova spornog teksta. Jer ako neko želi iznijeti sumnju o privrednim subjektima koji učestvuju u nekom privatizacionom procesu, u konkretnom slučaju tužiocima, po ocjeni suda sigurno je da to neće izjaviti i kazati da su to "velike igre peraća prijavog novca" a poslovnu akutnostih pravnih lica svesti na zaključak "i tako je krog pranja para okončan". To niješu sumnje, ili stav o kome javnost treba da daje mišljenje, već veoma teške i ozbiljne optužbe koje urušavaju poslovni ugled tih pravnih lica. Zato je iskaz prvočuženog u dijelu u kom tvrdi da je iznosio sumnje ali ne i optužbe po ocjeni suda neistinit, neuverljiv, suprotnan onome što je prvočuženi napisao u svom tekstu a drugotuženi počesredstvom lista "Vijesti"

objavio, što ovaj sud nije mogao prihvati i ocijenio je kao pripremljeno i sračunato od strane prvotuženog da bi izbjegao građansko-pravnu odgovornost za iznijete stavove.

Dio iskaza prvotuženog za sud je bio potpuno bez značaja i irelevantan za odluku suda pa s toga i nije bila neophodna podrobnija ocjena toga dijela iskaza. Naime, dio iskaza u kome prvotuženi opisuje način na koji je novac uplaćen, procedure o postupanjima u tim slučajevima, nadležnosti Uprave za sprečavanja pranja novca, pozivanje na indikatore 1 i 15, jesu činjenice koje se ne mogu provjeravati u ovom postupku, za koji ovaj sud nema saznanja niči nadležnosti da o tome daje svoje mišljenje ili odlučuje, već je to stvar nekog drugog postupka i nadležnost nekog drugog organa. Nije sporno da je motiv i povod prvotuženog za objavljivanje ovakvog teksta vjerovatno u činjenici što je po njegovom mišljenju ta transakcija kako isti navodi bila "sumnjava i trebalo je provjeriti", ali je isto tako prvotuženi te svoje sumnje bio dužan u određenoj formi dostaviti nadležnom organu, i pored toga što je te svoje sumnje iznio i u spornom autorskom tekstu. Ali, ono što prvotuženi nije mogao uraditi bez prethodnog zvaničnog izvještaja, a kako to uspostavlja sud u Strazburu, to je iznijeti teške optužbe da su tužioci počinili krivično djelo. Sud ukazuje prvotuženom, a time i ne prihvata njegove tvrdnje da je on iznosio i davao svoj vrednosni sud u pogledu ovog privatizacionog procesa. Jer, a radi upoznavanja prvotuženog, iskaz je vrednosan kad njegovu sadržinu čini ono što je stvar shvatanja, prosudjivanja ili stava o nečemu, pa je vrednosnog karaktera iskaz: da je neko minorni političar, ili da je neko priučeni novinar, da je neki časopis bezvrijedan, što podrazumijeva da vrednosni iskaz nije dostupan i podložan ispitivanju istinitosti ili neistinitosti.

Sud nadalje zaključuje da za povredu poslovног ugleda tužilaca odgovornost leži i na drugotuženom kao izdavaču dnevnog lista "Vijesti" u kom je na udarnoj strani objavljen sporni tekst. Sud ne prihvata tvrdnje punotužnika drugotuženog da s obzirom da je spomišli tekst objavljen kao autorski tekst tadašnjeg predsjedničkog kandidata i bez doprinosa drugotuženog u nastanku tog teksta, to ovaj tuženi ne može biti odgovoran za nastalu štetu. To po ocjeni suda samo predstavlja skrivanje od posledica nastalih objavljivanjem teksta i izbjegavanje građansko-pravne odgovornosti. Jer, kada bi sud prihvatio objašnjenje drugotuženog, to bi značilo da drugotuženi u listu "Vijest" može objaviti bilo čiju tvrdnju ili iskaz (činjenični) bez obzira da li je istinit ili neistinit, time kreirati sud javnog mnjenja o tom subjektu i da za to ne odgovara, sve to skriven iza slobode javnog izražavanja na koje se ovaj list uporno poziva. Sud ukazuje drugotuženom da član 10 Konvencije o ljudskim pravima koja se odnosi na slobodu izražavanja ne garantuje slobodu izražavanja bez ikakvih ograničenja kakvu priželjkuje drugotuženi, čak i onda kada je riječ o novinskim izvještajima o ozbiljnim pitanjima od opštег interesa. I Konvencija u stavu II čl. 10 propisuje da sloboda izražavanja i informisanja nije apsolutna, te da je podvrnuta određenim formalnostima, uslovima, ograničenjima ili sankcijama koje su propisane zakonom i koje su neophodne u demokratskom društvu, između ostalog u interesu zaštite ugleda ili prava drugih. Drugotuženi je morao da u okviru utvrđenih granica prema opštej prihvaćenim standardima doprine polemici i debati o privatizaciji Željezare kao pitanju od opštег javnog interesa i dopusti prvotuženom da iznese svoje kritike o tom privatizacionom procesu, ali bez upotrebe i iznošenja teških optužbi "da se radi o peračima prljavog novca i kešu iz kriminalnih aktivnosti".

Neprihvatljivo bi bilo prihvati kao standard iznošenje ili prenošenje teških optužbi, ničim dokazanim ili potkrivepljenim, putem lista "Vijesti", ili nekog drugog lista, koje bi tvrdnje iznosila treća lica, a sve to skrivajući se iza slobode javnog izražavanja i mišljenja, uz stalno pozivanje na čl.10 Konvencije. Jedno Ustavom i pravnim poretkom zaštićeno društvo stremi slobodarna :

pravu svakog subjekta u tom društvu koja se treba ostvarivati u punom smislu i značenju te riječi, ali koja se prava ne mogu ostvarivati na uštrb prava drugih subjekata u društvu. Kada bi sud očijenio dopuštenim ovakvo iznošenje stavova, kako je to drugotuženi uradio objavljivanjem autorskog teksta prvočišćenog, to bi značilo uvažavanje prava drugotuženog da objavljuje autorske tekstove ili intervjuje trećih lica koji se tiču pitanja od opštег društvenog interesa, ali na uštrb nekog drugog subjekta na koga se odnosi neistinit sadržaj objavljenog teksta, u konkretnom slučaju tužilaca i teškoj povredi njihovog prava, što ovaj sud nikako ne može prihvati. Pri tome, to bi bilo i u suprotnosti sa duhom Evropske konvencije o ljudskim pravima, koja kako je to sud ranije naveo ukazuje na standard da čl.10 Konvencije ne garantuje slobodu izražavanja bez ikakvih ograničenja, čak i onda kada je riječ o novinskim izvještajima o ozbiljnim pitanjima od opšteg interesa (slučaj Fuentez Bobo od 29.02.2000.godine).

Prema tome, sud izvodi nedvomislen zaključak da je od srzane lista „Vijesti“ za čiji objavljeni sadržaj očigledno drugotuženi kao izdavač, došlo do kršenja člana 10 Evropske konvencije o ljudskim pravima a na štetu tužilaca, te da je drugotuženi odnosno list „Vijesti“ svjesno i očigledno zloupotrijebio pravo na slobodu izražavanja, pri tome ne uvažavajući i postupajući suprotno standardima koje propisuje Evropski sud u Strazburu a takođe i u suprotnosti sa pravilima koje propisuje Zakon o medijima, koji u čl. 1 određuje da Crna Gora obezbjeđuje i jamči slobodu informisanja na nivou standarda koji su sadržani u međunarodnim dokumentima o ljudskim pravima i slobodama, kao i da taj zakon treba tumačiti i primjenjivati u skladu sa principima Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda uz korišćenje prakse precedentnog prava Evropskog suda za ljudska prava. Jer, drugotuženi nije pružio nijedan dokaz da je prethodno izvršio provjeru navoda iz spornog teksta, da je od tužilaca zatražio provjeru i odgovor na teške optužbe, niti od prvočišćenog zatražio da pruži odgovarajuće dokaze za teške optužbe na račun tužilace koji je iznio u predmetnom tekstu, čime je omogućavajući prvočišćenom da na udarima stranama objavi ovaj svoj tekst tako doprinio narušavanju poslovog ugleda tužilaca i njihove reputacije u poslovnom svijetu i na tržištu. Pri tome sud zaključuje i da drugotuženi prilikom prenošenja ovih podataka nije djelovao dobro namjerno, u svrhu pružanja tačnih i pouzdanih podataka u skladu sa novinarskom etikom, jer bi u tom slučaju svakako provjerio istinitost stava da li je neko izvršio krivično djelo pranja novca ili ne. Stoga se суду nameće i logičan zaključak da je postupanje drugotuženog bilo tendenciozno sa ciljem objavljivanja senzacionalističkog teksta pa i po čijemu da je tekst pun neistina i neprovjerjenih informacija, kao što je to u konkretnom slučaju, što ukazuje da je u konkretnom slučaju dnevnik „Vijesti“ bio skloniji objavljivanju nevjerođostojnih i neprovjerjenih informacija, prije nego objektivnom i tačnom informisanju, čime je po ocjeni suda doprinio nastanku štere za tužioca. Ovakav zaključak sud temelji na odluci suda u Strazburu u slučaju Prager i Oberclick iz aprila 1995.godine, kada taj sud zaključuje da ne predstavlja kršenje člana 10 Konvencije osuda novinara koji ne poštuju određene granice za koje je taj sud zaključio da nijesu bile dobro namjerne i nijesu poštovale pravila novinarske etike, pa je miješanje države n tom slučaju srazmjerne cilju zaštite ugleda drugih i kao takvo neophodno u demokratskom društvu.

Prilikom odlučivanja sud je posebno imao u vidu i stav Evropskog suda u Strazburu iznijet u predmetu Jersild od 23.09.1994. godine koji sud uspostavlja standard da metodi objektivnog i uravnoteženog izvještavanja mogu znatno da variraju u zavisnosti, između ostalog, od medija o kome se radi, te da nije stvar tog suda, niti nacionalnih sudova da stampi nameću način izvještavanja koji novinari treba da usvoje, jer bi po mišljenju tog suda kažnjavanje novinara zbog pomaganja u širenju izjava koje je dala neka druga osoba u nekom intervju ozbiljno sputalo

doptinosa štampe raspravi o pitanjima od opštег interesa, te da takvi slučajevi ne treba da se razmatraju ukoliko ne postoje posebno jaki razlozi da se tako postupi. Međutim, shodno prethodnom zaključku u pogledu načina postupanja odgovornih lica lista "Vijesti" ovaj sud nalazi da ti jaki razlozi postoje i da je opravданo da ovaj sud u konkretnom slučaju reaguje, jer je drugotuženi preko svog lista "Vijesti" ugrozio prava i ugled tužilaca, time što je pružio mogućnost prvočuvenom da iznese teške optužbe na račun tužilaca kao počinilaca teškog krivičnog djela, a što nikako ne može biti standard prihvaćen u jednom demokratskom društvu kao što je naše.

Prema tome, očigledno je, a kako to i sud u Strazburu u svojim presudama opisuje da je kredibilitet jednog medija i njegovog novinara neophodno temeljiti na objavljuvanju vjerodostojnih informacija i u dobroj namjeri, pri tome pažljivo provjerenu informaciju, dok se u konkretnom slučaju po ocjeni suda postupanje lista "Vijesti" čiji je izdavač drugotuženi tti u kom slučaju ne može podvesti pod taj opšteprihvaćeni evropski standard u bavljenju novinarskom profesijom.

Po mišljenju ovog suda, prethodni zaključak i odluka u skladu su sa čl. 10 Evropske konvencije i ne predstavljaju miješanje u pravo na slobodno saopštavanje informacija ili pak oblik političkog cenzorstva. U konkretnom slučaju miješanje u pravo drugotuženog da prenese neisinite navode koje je prvočuveni iznio u svom tekstu teži postizanju opravdanog cilja, u konkretnom slučaju zaštiti ugleda i prava tužilaca.

Ocenjujući osnovanost tužbenog zahtjeva, sud nalazi da i pored činjenice što Zakonom o obligacionom odnosima važećim u vrijeme nastanka ovog spornog odnosa nije bio propisan institut naknade nematerijalne štete zbog povrede ugleda pravnog lica, nesporno je za ovaj sud da se osnov ovakvog mžbenog zahtjeva temelji na Ustavu CG, kao i međunarodnim dokumentima koji je Država CG uvrstila u svoje zakonodavstvo stupanjem u članstvo Savjeta Europe, a kako to uređuje i Ustav Crne Gore. Naiče, čl. 9 Ustava propisuje se da potvrđeni i objavljeni međunarodni ugovori i opšte prihvaćena pravila međunarodnog prava sastavni su dio unutrašnjeg pravnog porekla, imaju primat nad domaćim zakonodavstvom i neposredno se primjenjuju kađa odnose uredaju drukčije od unutrašnjeg zakonodavstva, čl.24 Ustava kojim je zajemčeno da se ljudska prava i slobode mogu ograničiti samo Zakonom, u obimu koji dopušta Ustav, u mjeri koja je neophodna da bi se u otvorenom i slobodnom demokratskom društvu zadovoljila svrha zbog koje je ograničenje dozvoljeno, čl. 47 koji propisuje da svako ima pravo na slobodu izražavanja govorom, pisanom riječju, slikom ili na drugi način, dok se to pravo može ograničiti samo pravom drugoga na dostojanstvo, ugled i čast iako se ugrožava javni moral ili bezbjednost Crne Gore, te čl. 49 koji određuje da su zajemčena sloboda štampe i drugih vidova javnog obavještavanja, prava na odgovor i prava na ispravku neistinito nepotpune ili netačno prenijete informacije kojom je povrijeđeno nečije pravo ili interes, kao i pravo na naknadu štete prouzrokovane objavljivanjem netačnog podatka ili obavještenja. Sud je prilikom donošenja ovog zaključka posebno ešenio čl. 10 Evropske konvencije o ljudskim pravima koja propisuje slobodu izražavanja, te imao u vidu da i sud u Strazburu priznaje ograničenja te slobode pod izvesnim uslovima, i to da to ograničenje mora biti propisano zakonom, da mora biti namijenjeno zaštiti prava drugih, ili nekom drugom interesu, kada se to ograničenje ima smatrati "neophodnim" u demokratskom društvu i kada ograničenje te slobode nije neproporcionalno koristi koja se dobiva ograničenjem. Prema tome imajući u vidu da je Crna Gora kao članica Savjeta Europe, prihvatala pravila međunarodnog prava kao dio unutrašnjeg pravnog porekla, koja pravila se prema odluci Komiteta ministara u odnosu na Crnu Goru primjenjuju od 06.06.2006.godine, a što znači prije nastanka ovog spornog odnosa, to je za ovaj sud nesporno da se precedentno pravo koje je sud u Strazburu ustanovio u svojim odlukama a koje se učvu ograničenja slobode izražavanja iz čl.10 Konvencije, a koje propisuje i

Ustav CG, imaju i moraju primijeniti i u svim onim slučajevima, pa i u ovom slučaju, kada se spor vodi zbog naknade štetne pravnom licu, a sve i pored činjenice što kako je to sud ranije istakao da tada važeći ZOO nije propisivao takav pravni institut.

Imajući u vidu prethodni zaključak, ovaj sud ocjenjuje neargumentovanim navode tuženih da tužiocu ne mogu potraživati naknadu nematerijalne štete jer to domaće zakonodavstvo ne propisuje, s obzirom da se takvi navodi negiraju jasnim i nedvosmislenim ustavnim normama kao i pravilima međunarodnog prava odnosno Evropske konvencije.

Prilikom ocjenjivanja i utvrđivanja činjenice da li je sporni tekst pričinio štetu tužiocima, kao i da li je objavljivanjem tog teksta u cijelosti postupljeno u skladu sa članom 10 Evropske konvencije i standardima koji su ustanovljeni u odlukama suda u Strazburu povodom slučajeva u kojima je taj sud odlučivao vezano za čl. 10 Konvencije, ovaj sud je uz puno uvažavanje standarda i prakse koju je uspostavio taj sud donio i svoju odluku.

Prije svega, ovaj sud polazi od temeljnih principa i standarda koji je utvrdio sud u Strazburu, (presuda Lingens od 08.07.1966. godine) a to je da je štampa obavezna da objavljuje informacije i ideje o pitanjima o kojima se raspravlja na političkoj sceni dok javnost ima pravo da takve informacije i ideje dobije, ali sve to uz obvezu štampe da ne smije da prekoraci utvrđene granice naročito u pogledu zaštite ugleda drugih, kao i da sloboda štampe obezbeđuje javnom mnenju jedan od najboljih načina da upozna idejc i stavove političkih voda i formira mišljenje o njima, te da pruža priliku političarima da razmišljaju o onome što zaokuplja javno mnenje i to komentarišu u slobodnoj političkoj debati (presuda u slučaju Kastells iz aprila 1992. godine).

Apsolutno je ovaj sud uvažio i standard uspostavljen u presudu Dehaes i Gijsels iz 1997. godine u kojoj sud konstatuje da opšti interes javne debate koja ima ozbiljan cilj čak i kad podrazumijeva upotrebu uvredljivih i škokantnih termina, ima veći značaj od legitimnog cilja zaštite ugleda drugih. Opšte prihvaćeni standard koji uspostavlja sud u Strazbunu od kojeg polazi i ovaj sud u konkretnom slučaju izažeđen u slučaju Lopes Gomes da Silva jeste da napiši koji predstavljaju sastavni dio političke debate koja se odnosi na pitanje od opštег interesa i koji se smatraju polemičkim, obojeni zajedljivim i provokativnim stilom su dozvoljeni i dopušteni u demokratskom društvu.

I pored uvažavanja ovih standarda prilikom ocjene postupanja tuženih, ovaj sud nalazi da su tuženi prekršili ograničenja ustanovljana čl. 10 Konvencije jer je njihovo ponasanje u suprotnosti sa standardom uspostavljenom u presudi tog suda u slučaju Fressoz i Roire iz januara 1999. godine, kada sud zaključuje da čl. 10 štiti pravo novinara da objavi informacije o pitanjima od opštег interesa, samo pod uslovom da postupaju dobronamerno i na osnovu tačnih činjenica i da pružaju "precizne i pouzdane" informacije u skladu sa novinarskom etikom. Jer, u konkretnom slučaju, drugotuženi nije imao zvanični izvještaj u vidu odluke, odnosno presude suda kojom bi tužioc bili oglašeni za krivično djelo pranje novca, niti je pokušao u tom pravcu provesti izvjesne radnje radi utvrđivanja te činjenice, a što bi po ocjeni suda predstavljalo ispoljavanje dobre namjere u skladu sa novinarskom etikom. Stoga se ni standard suda u Strazburu utvrđen u slučaju Bladet Tromso i Stensaas iz 1999. godine, u kom se konstatuje da predstavlja kršenje člana 10 Konvencije obavećivanje novinara na odstenu u slučaju kada novinar odnosno list postupaju u dobroj namjeri i oslanjaju se na zvanični izvještaj ne provjetavajući tačnost činjenica koje su u tom izvještaju iznijete, nikako ne može primijeniti u ovom slučaju, zbog čega je logičan i nedvosmislen prethodno iznijeti zaključak ovog suda u pogledu dobronamjernosti drugotuženog u objavljinju spornog teksta.

Zaključak u pogledu činjenice da postupanje koje je u suprotnosti sa pravilima novinarske etike, a kako je ovaj sud ocijenio postupanje lista "Vijesti" čiji je osnivač drugotuženi, nema zaštitu ni od strane Evropskog suda u Strazburi, temelji i se na činjenici da je taj sud odbio da razmatra, a samim tim ocijenio i neosnovanu, predstavku br.18902/91 H.N. protiv Italije, za koju odluku je taj sud dao obrazloženje da je novinar dužan "provesti adekvatno i brižljivo istraživanje" prilikom objavljivanja nekog teksta, što predstavlja jedan od osnovnih etičkih principa novinarstva, pa u slučaju kada takvo istraživanje izostane, (kao što je to slučaj sa listom „Vijesti“) taj sud zaključuje da je miješanje u pravo podnosioca predstavku neophodno u demokratskom društvu.

Odlučujući o visini tužbenog zahtjeva sud je pažljivo cijenio dokaze koje su tužiocu priložili u cilju dokazivanja osnovanosti visine postavljenog zahtjeva. U tom pravcu sud zaključuje da su dokazi: usmjereni i to jednim dijelom da opravdavaju tvrdnju tužilaca da je došlo do opadanja broja poslovnih klijenata, do narušavanja reputacije i ugleda firme, dio dokaza kojima se dokazuje pretrpljena materijalna šteta i treća grupa dokaza koja ukazuje na sprovedene tehničke pripreme i aktivnosti u cilju ricalizacije planiranih investicija i projekata.

Sud zaključuje, a kako to proizilazi i iz odgovora direktora Agencije za prestrukturiranje da su tužiocu u svemu postupili u skladu sa kupoprodajnim ugovorom, da su potpuno bez osnova tvrdnji i sumnje o porijeklu novca koji su tužiocu investirali u Željezaru te da su navodi iz spornog teksta u potpunosti neosnovani i neistinitsi. Pismo namjere "Europolisa" i pismo odustanka od namjere, kao i pismo o namjerama između SAPIO i MNSS, predstavlja po ocjeni suda dokaz da su ove firme sa tužiocima namjeravale započeti poslovnu saradnju u Crnoj Gori koja saradnja je izostala zbog objavljivanja spornog teksta.

Nadalje sud zaključuje da su tužiocu objavljinjem spornog teksta pretrpjeli i materijalnu štetu, a što se potvrđuje pismom o odustajanju od ugovora od 20071115 zaključenog između CVS Makina i Željezare Nikšić AD. Naime, nesporno je za ovaj sud, a koji zaključak se stiče uvidom u predmetni ugovor da su ovi pravni subjekti zaključili ugovor za nabavku elektrolučne peći kao predmeta tog ugovora i to za cijenu od 1.499.650,00 € uz ugovaranje svih ostalih uslova koji ovakav ugovor čine potpunim i valjanim, koji ugovor je zaključen dana 15.11.2007.godine, te da je dopisom od 21.02.2008.godine firma CVS Makina obavijestila tužiloca - Željezaru Nikšić da prekida ugovore za modernizaciju elektrolučne peći a to imajući u vidu ozbiljne krivične oputuze vezano za Željezaru i MNSS kao i finansiranje Željezare Nikšić koje je u dnevnom listu "Vijesti" naveo ovdje prvočuveni, a sa namjerom da bi zaštitili svoj ugled. Prema tome, za ovaj sud je nesporno da su tužiocu shodno čl. 198 tada važećeg ZOO pretrpjeli materijalnu štetu u unaprijed označenom iznosu od 1.499.650,00 €, ali imajući u vidu da tužiocu u ovom postupku nijesu istakli zahtjev za naknadu i materijalne štere to sud u tom pravcu i nije odlučivao.

Odmjeravajući visinu naknade nematerijalne štete koji su tužiocu pretrpjeli, a s obzirom da su to pravna lica, sud je pošao od prethodno iznijetog zaključka, a to je da je prilikom iznošenja i prenošenja sadržine spornog teksta, koji sadržaj je pri tome neistinitt, grubo narušen poslovni ugled tužilaca, zbog čega ovaj sud nalazi da je interes demokratskog društva zaštititi poslovni uspjeh i stabilnost preduzeća kako u interesu dioničara i zaposlenih, tako i u interesu šireg ekonomskog dobra. Jer, po mišljenju ovog suda, u načelu, nije protivno čl. 10 Konvencije zahtijevati od tuženog u partnicu zbog klevete da dokaže istinitost klevetničkih izjava, niši bi tužioce u načelu činjenica da se radi o velikim preduzećima (pri čemu je tužilac 1 reda međunarodno preduzeće) lišilo prava da se brani od klevetničkih izjava. Objavljinje spornog teksta je po ocjeni suda moglo dovesti do neizbjegljivih predasuda u javnom mjenju u pogledu poslovne reputacije i ugleda tužilaca, a što se u svakom slučaju manifestovalo i u dijelu njihovog poslovanja, imajući u

vidu opadanje broja klijenata, izostanak pridobijanja novih klijenata, smanjenju broja poslovnih partnera (prethodno citirani i cijenjeni raskinuti ugovori o saradnji), pri čemu su tužiocima iako pravnim licima svojstveni atributi poput sopstvenog ugleda koji su povrijedeni činjenjem tuženih (presuda suda u Strazburu Comingersoll S.A. protiv Portugala iz 2000. god.).

Opredjeljujući razlog za ocjenu osnovanosti postavljenog tužbenog zahtjeva pri činjenici da tada važeći ZOO nije propisavao takav institut, sud je našao i u odluci suda u Strazburu u slučaju "Ukrajinska medija grupa protiv Ukrajine" od 29. marta 2005. godine, u kojoj odluci taj sud u konačnom uspostavlja sudsку praksu da sud može da dodijeli nadoknаду na ime nematerijalne štete pravnom licu.

Sud je prilikom odmjeravanja ove štete, a imajući u vidu specifičnost ovog instituta, cijenio koliko bi ovako izrečene optužbe bile podobne da naruše poslovni ugled bilo kog pravnog subjekta u društvu u kom privređuju tužoci, nalazeći da će se na taj način postići objektivnija razmjera između narušenog ugleda tužilaca i svote novca koju tuženi trebaju da isplate na ime naknade. Stoga, zasnovan na tako objektiviziranom kriterijumu, proizilazi zaključak suda da bi u identičnoj situaciji navodi iz spornog teksta i iznijete optužbe narušili ugled bilo kog pravnog subjekta u društvu u kom posluju tužoci, jer je u svakom slučaju optužba da su tužoci počinili teško krivično djelo stvorila kod javnosti negativan i odbojan stav prema poslovnim aktivnostima tužilaca, zbog čega sud nije išao za tim da utvrđuje činjenice o poslovnom rejtingu i kredibilitetu tužilaca.

Opravданost primjene ovakvog objektivnog kriterijuma ogledava se i u činjenici što su u ovom slučaju izrečene optužbe veoma grube i teške, te zato u većoj mjeri urušavaju poslovni ugled nekog pravnog subjekta, u konkretnom slučaju tužilaca, nego što je to bio slučaj u naprijed citiranoj odluci suda u Strazburu.

Sud je takođe imao u vidu i da je dnevni list "Vijesti" dana 17.02.2008. godine, kada je sporni tekst objavljen, imao internet prezentaciju, pa je stoga očigledno i da je znatno veći bio potencijalni uticaj na poslovni ugled tužilaca kao privrednih subjekata nego što bi to bio slučaj sa listom koji nema internet prezentaciju.

Na kraju, sud je uvažio i realnost, odnosno činjenicu da prvo tuženi kao fizičko lice i drugotuženi kao izdavač dnevnog lista nemaju materijalnih mogućnosti snositi odgovornost za iznijete stavove u visini koja bi odgovarala težini natušenog ugleda tužilaca, a što bi bilo u razmjeru sa njihovim neodgovornim postupanjem i iznijetim stavovima.

Stoga se sud rukovodio stavom i praksom suda u Strazburu koji je Ukrajinskoj medija grupi dosudio nematerijalnu štetu u punom iznosu koji je tražio, odnosno u visini od 33.000 €, pa imajući u vidu da taj sud priznaje pravo na naknadu štete do tog iznosa, sud je tužiocima dosudio štetu u tom iznosu, iako bi kako je to sud ranije zaključio šteta trebala biti znatno veća, ali bi u tom slučaju svakako uticala i na budući materijalni položaj tuženih.

Imajući u vidu prethodne razloge sud je djelimično usvojio tužbeni zahtjev i odlučio kao u st. I izreke presude.

Sud je obavezao tužene da na dosudeni iznos tužiocima isplate pripadajuću zakonsku kamatu počev od 31.07.2009. godine pa do konačne isplate a sve shodno čl. 277 tada važećeg ZOO.

Solidarna odgovornost tuženih zasniva se na čl. 20 Zakona o medijima koji propisuje da ako medij objavi programski sadržaj kojim se narušava zakonom zaštićeni interes lica na koje se informacije odnosi, zainteresovano lice ima pravo na tužbu nadležnom суду za naknadu štete protiv autora tog sadržaja i osnivača medija u kom je taj programski sadržaj objavljen.

Sud je odbio tužbeni zahtjev kao u st. II izreke presude, nalazeći prije svega da je u jednom dijelu previšoko odmjerjen, a takođe i sa razloga što bi dosudjenje veće naknade imalo fatalne posledice po materijalni položaj tuženih.

Još jednom sud ukazuje tuženima da cilj ove odluke i namjera suda nije da kažnjava tužene, već da ih uputi, usmjeri i ukaže na standarde objektivnog izvještavanja i prenošenja informacija kao i saopštavanje tih informacija koje je uspostavio sud u Strazburu, kako bi se ubuduće ponašali u skladu sa tim standardima.

Sud je obavezao tužene da tužiocima naknade i troškove postupka shodno čl. 152 st.2 ZOO koji, imajući u vidu da su tužioци uspješi samo u neznatnom dijelu tužbenog zahtjeva, se odnose na imc takse na tužbu 750 € i odluku suda 390 €, što čini ukupno dosudene troškove u iznosu od 1.140 € shodno Zakonu o sudskim takšama ("Sl.list RCG" br. 76/05).

Sa iznijetih razloga sud je odlučio kao u izuci presude.

OSNOVNI SUD U PODGORICI
Podgorica, 31.07.2009. godine

*SUDIJA
Blažo Jovanović, s.r.*

Pravna pouka:

Protiv ove presude dozvoljena je žalba preko ovog suda Višemu суду u Podgorici u roku od 15 dana od dana prijema pismenog otpakva iste.

